

Izredna konferenca SDE

Prišli so tudi knapi v svečanih uniformah

Barve ZA so prepoznavne

Glasujte

ZA

Mimoidočim so člani SDE delili propagandni material

Dva od "treh kraljev" (Miha in Miha), tretjega (Lojzeta) naš fotograf ni opazil

Kot je uvodoma povedal predsednik SDE Franc Dolar, je skupina 30 poslancev, predlagateljev referendumu o financiranju izgradnje TET 3, spustila med ljudi balončke. Predlagatelji so s tem dokazali, da niso sposobni "sedeti v parlamentu", da jim ljudje mandata torej ne bi smeli zaupati. Iztok Cilenšek, predsednik sindikata v RTH, je dodal, da sta dejavnost rudarstva in energetike prizadeti tudi zaradi ukinitve treh premogovnikov in negotovosti v Nafti Lendava.

Po Cilenškovih besedah bi bilo zapiranje Rudnika Trbovlje-Hrastnik, v katerega je država začela vlagati v času, ko so bili v vladi tisti, ki zdaj nasprotujejo gradnji TET 3, trikrat dražje

od izgradnje nove elektrarne. Povrh bi država z zaprtjem elektrarne in rudnika izgubila tudi davkoplačevalce. Za državo pa so najdražji ravno delavci, ki nimajo dela, je dodal Rajko Lesjak. Podobno bi bila najdražja tudi energija, ki je ne bi imeli. Slovenija tudi ne sme biti energet-

ska preveč odvisna od tujine. Prav zaradi vsega tega je 3. kongres ZSSS sprejel posebno resolucijo, s katero so Svobodni sindikati podprli izgradnjo nadomestne elektrarne. Lesjak je še omenil, da sedanjih nasprotnikov gradnje ni bilo nikjer, ko so se pred štirimi leti začeli pogovori o alternativnih programih razvoja Zasavja. Roman Perklič je dodal, da zapiranje treh premogovnikov, ki bo kmalu končano – v njih je izgubilo delo 1000 rudarjev – ni nikjer povzročilo odpiranja novih delovnih mest. Posledica zapiranja rudnikov premoga je le množica mladih upokojencev. Če naj bi bil kak alternativni program za Zasavje, bi tovarna že morala stati, tudi program bi morala žmeti.

Udeleženci izredne konference so podprli izgradnjo TET 3 in sklenili predlagati volivkam in volivcem, naj na nedeljskem referendumu glasujejo ZA.

Po izredni konferenci so vsi skupaj odšli na okroglo mizo v Cankarjev dom. Tam so se soočili s politiki, ki jih po besedah Iztoka Cilenška "simbolizirajo trije kralji (okrogla miza je bila na dan svetih treh kraljev, op. ur.): Lojze, Miha in Miha"; ti so leta 1990 v vladi dali denar za posodobitev rudnika, zdaj pa bi posodobljeni rudnik, ki ima zalog še za 40 let, kar zaprli.

F. K.

Državno premoženje naj ne služi za krpanje proračuna

Zveza svobodnih sindikatov ostro nasprotuje načinu prodaje lastniških deležev države v nekaterih podjetjih, kot je Petrol, saj je izkupiček namenjen polnjenju proračunskih lukenj.

Ker je v Sloveniji 126.000 brezposelnih, število se že dalj časa ne zmanjšuje, naj kupnino od prodaje svojih lastniških deležev vlada usmerja v gospodarski razvoj in odpiranje novih delovnih mest.

9399 0004

ZA solidarnost

Območna organizacija ZSSS Zasavja podpira prizadevanja kolegov iz premogovništva in energetike za izgradnjo TET 3, saj se njeni člani zavedajo, da je temelj socialne varnosti in razvoja Zasavja.

Vse člane ZSSS širom po Sloveniji in člane njihovih družin vabimo, naj se udeležijo nedeljskega referenduma in glasujejo za izgradnjo TET 3. Člani Svobodnih sindikatov bomo tako pokazali solidarnost s kolegi iz Rudnika Trbovlje Hrastnik in Termoelektrarne Trbovlje.

Ciril Urek, sekretar območne organizacije ZSSS Zasavje

Sindikat delavcev energetike Slovenije je odločno ZA

Franc Dolar, predsednik SDE

Dosedanji postopek sprejemanja odločitev o gradnji TET 3 in njenem financiranju v državnem zboru je potekal skladno z načeli, kot

navaja financiranje izgradnje različnih infrastrukturnih in ekoloških objektov. S sprejetjem pobude za referendum je izgradnja TET 3 postala poligon za obračunavanje med političnimi strankami.

Nedopustno je, da predlagatelji referenduma zavajajo javnost s podatkom, da bo vsak državljan moral za TET 3 (podobno kot za Posočje) prispevati po 35.000 do 50.000 tolarjev. Javnost zavajajo tudi z obveznostmi države po protokolu KYOTO. Ne povedo namreč, da je bilo v energetiki od leta 1986 ne-

Za srečno

veljajo v Evropi. Skupina 30 poslancev, ki se je odločila za vseljudsko referendumsko odločanje, pa skuša svojo odgovornost prenesti na volivce in volivke. Za takšen način odločanja so se odločili kljub temu, da imamo v Sloveniji kar 43 zakonov, s katerimi država zago-

rejeno precej – poraba domačega premoga je manjša za 50 odstotkov, nekateri energetske objekti so že sanirani.

Vodstvo Sindikata delavcev energetike Slovenije sporoča članom sindikata v RTH IN TE Trbovlje, da bo za zaščito njihovih delovnih mest storilo vse, kar sindikat pri nas lahko naredi.

Članice in člani SDE, Slovenke in Slovenci, zaradi tega pojdimo 10. januarja na volišča in glasujmo **ZA** predlagani način financiranja izgradnje TET 3. Dokažimo, da želimo imeti lastne vire energije, čim večjo zaposlenost in okolju prijazne objekte.

Štirikrat ZA

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije podpira gradnjo nadomestne termoelektrarne v Trbovljah iz najmanj štirih razlogov.

Prvič – potrebno električno energijo bomo proizvajali iz domačih surovin.

Drugič – ohranili bomo obstoječa in omogočili nova delovna mesta.

Tretjič – izboljšali bomo ekološke razmere v Zasavju.

Četrtič – zmanjšali bomo energetske odvisnosti od tujine.

V Svobodnih sindikatih se ob tem, ko imamo več kot 126.000 brezposelnih, zavedamo, da je za boljši položaj delovnih ljudi pomembno prav vsako delovno mesto, tokrat v Zasavju, jutri v Podravju, pojutrišnjem v Posočju.

Dušan Semolič, predsednik ZSSS

Hočemo, znamo, zmoremo

Iztok Cilenšek, predsednik sindikata RTH

Pobudniki referenduma so takrat, ko je v Sloveniji največ ljudi ostalo brez dela, bili v vladi. Sedaj pa kljub številnim študijam in dokazom o utemeljenosti gradnje TET 3 hočejo breme odgovornosti za odločitev naložiti

volivkam in volivcem. Pri tem jim lahko zamerimo še to, da dajejo v javnost le podatke, ki naj bi na ljudi vplivali tako, da bi glasovali **PROTI**. Vprašljive so tudi njihove obljube, da bodo za TET 3 namenjen denar uporabili za prestrukturiranje Zasavja, saj hkrati govorijo o tem, da je v Sloveniji še več pomoči potrebnih Zasavij.

Ker se v sindikatu RTH zavedamo, da je brez dela zelo veliko ljudi, smo prepričani, da je izgradnja nadomestne termoelektrarne v Trbovljah lahko za Zasavje temelj novega razvoja, strukturnih sprememb, večjega zaposlovanja.

državni zbor. O projektu nadomestne elektrarne je državni zbor že opravil prvo branje, podprle so ga vse stranke.

V sindikatu smo se vedno zavzemali za to, da bi o projektu nadomestne elektrarne odločala stroka. Strokovni projekt je pokazal, da je izgradnja TET 3 potrebna zaradi energetskih in razvojnih potreb Slovenije.

Projekt podpirata matično ministrstvo in vlada, le nekatere stranke mu nasprotujejo.

Državljanke in državljane prosimo, naj z obkrožitvijo **ZA** glasujejo za delovna mesta in razvoj Zasavja.

Glasujte ZA

Prepričani smo, da je projekt nadomestne TET 3 strokovno utemeljen, saj zagotavlja bistveno izboljšanje ekoloških razmer, kakovostna delovna mesta in možnost razvoja Zasavja. Študije namreč dokazujejo, da je projekt TET 3 najboljša možna rešitev.

Samo Pajer,
direktor TE Trbovlje

ARGUMENTI

ZA

IZGRADNJO TET 3

Zasavje

Z glasovanjem **ZA** bomo dokazali, da nam ni za strankarske igre, ampak za delo.
Dokažimo, da hočemo, zmoremo in znamo!

ZA delovna mesta in razvoj Zasavja

Robert Novak,
predsednik sindikata Termoelektrarne Trbovlje

Projekt TET 3 se pripravlja že 15 let. Projekt je vključen v strategijo učinkovite rabe in oskrbe Slovenije z energijo, sprejel jo je

Enajst razlogov ZA?

Aljoša Kink,
direktor RTH

Volivke in volivci naj za gradnjo TET 3 glasujejo zaradi tehle razlogov:

- ker to elektrarno potrebujemo,
- ker je na izbrani lokaciji že vsa potrebna infrastruktura,
- ker bo elektrarna uporabljala domači premog, ki ima vse potrebne lastnosti za uspešno obratovanje,
- ker so predinvesticijska dela, vredna 150 milijonov mark, že končana,

- ker bo nova elektrarna omogočila ekološko sanacijo Zasavja in širšega območja,
- ker nova elektrarna ohranja 1800 delovnih mest, brez nje pa bi propadlo še 1000 delovnih mest v drugih podjetjih,
- ker bo izgradnja elektrarne omogočila kasnejše daljinsko ogrevanje Trbovelj in tudi Hrastnika,
- ker bi bili procesi zapiranja rudnika izredno dragi in tehnično zahtevni, zaradi zapiranja bi se mnogo ljudi znašlo v hudi gnotni in socialni stiski,
- ker bo med obratovanjem TET 3 v RTH mogoče izvršiti 55 odstotkov zapiralnih del in
- ker projekt TET 3 omogoča preudarno prestrukturiranje zasavskega gospodarstva, tudi zaposlitev mladih kadrov bo veliko lažja.

Pogovor s sekretarjem območne organizacije ZSSS v Celju Ladislavom Kalužo

“V naši območni organizaciji ZSSS deluje 13 območnih odborov sindikatov dejavnosti, preko svojih članov pa so na območju prisotni vsi sindikati dejavnosti, združeni v ZSSS,” pojasnjuje Ladislav Kaluža. “Po številu članov so najmočnejši Sindikat KNG, Sindikat tekstilne in usnjarskopredelovalne industrije Slovenije, SKEI, Sindikat delavcev trgovine Slovenije, Sindikat kmetijstva in živilske industrije Slovenije, Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije in Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije. Skupno imajo vsi sindikati dejavnosti v celjski regiji 39.000 članov, od tega je brezposelnih in upokojenecv okoli 12.000. Tisti brezposelni člani, ki jim je pravica do denarnega nadomestila na zavodu za zaposlovanje že usahnila ali pa imajo denarno nadomestilo, ki je nižje od zajamčene plače, ne plačujejo članarine. Med brezposelnimi člani je takšnih največ.”

Pomoč sindikatom podjetij in zavodov

“Težišče dela v naši območni organizaciji je nudenje pomoči 275 sindikatom v podjetjih in zavodih. Gre za organizacijsko, strokovno, pravno in drugo pomoč, pa tudi za posredovanje informacij,” pravi Kaluža. “Sindikatom v podjetjih in zavodih zagotavljamo strokovno pomoč na tri načine: na sejah in posvetih območnih odborov; na izobraževalnih seminarjih za sindikalne zaupnike in v neposrednih kontaktih in pogovorih z vodstvi in sindikalnimi zaupniki. Območni odbori sindikatov dejavnosti se v povprečju sestanejo štirikrat na leto. Z vodstvi sindikatov v večjih podjetjih pa smo pravzaprav v stiku vsak dan.”

“Okoli 60 odstotkov našega dela je pomoč sindikatom v podjetjih in zavodih. 40 odstotkov pa odpade na neposredno delo s člani, ki jih na območno organizacijo napotijo predsedniki sindikatov iz podjetij in zavodov ali pa se na nas obrnejo sami,” pravi Kaluža. “**Letno se tako na naši območni organizaciji oglasi od 5000 do 7000 članov. Največ med njimi je delavcev iz podjetij, ki so morala v stečaj.** Takšne člane naša služba pravne pomoči zastopa v stečajnih postopkih. Veliko članov pride k nam tudi po informacije o pravicah, ki jim jih dajejo kolektivne pogodbe in zakoni. V zadnjih mesecih minulega leta se je obrnilo na nas veliko članov, ki so se zanimali, ali se lahko predčasno upokojijo. Zanimivo je tudi, da mnogi delavci prihajajo k nam preverjat informacije, ki so jih dobili od delodajalca. Zaradi slabih izkušenj se mnogi delavci očitno bojijo, da bi jih delodajalci naplahtali. Tako so denimo posamezna podjetja delavce poslala na zavod za zaposlovanje pod pretvezo, da se bodo lahko predčasno upokojili. Kasneje pa se je izkazalo, da za predčasno upokojeitev nimajo vseh pogojev, ki jih določa zakon. Na prošnjo zavedenih delavcev je sindikat posredoval. V nekaterih primerih nam je uspelo, da je delodajalec z zavedenimi delavci ponovno sklenil delovno razmerje, nekaj lahkovernih delavcev pa je ostalo brez dela.”

Večino problemov rešijo s pogajanjem

S člani, ki iščejo pomoč na območni organizaciji ZSSS v Celju, se najprej pogovori pri-

stojni sekretar območnega odbora sindikata dejavnosti. “Sekretarji uspejo v pogovorih z delodajalci, inšpekcijskimi službami ali drugimi pristojnimi organi rešiti tri četrtine problemov, zaradi katerih so se člani obrnili na njih. Če sekretarji problema ne morejo rešiti s pogovori in pogajanjem, pa člana napotijo na službo pravne pomoči. Takšnih primerov je kakšna četrtina.”

“Pri takšnem načinu dela stopa v ospredje preventivna vloga sindikata, ki se čedalje bolj uveljavlja. Z izobraževanjem in usposabljanjem sindikalnih zaupnikov, z informiranjem članstva, s pogajanjem in na druge načine sindikat

Solidarnostna pomoč za 200 članov

Veliko članov se na območno organizacijo ZSSS v Celju zateče tudi po socialno pomoč. “Večino solidarnostnih pomoči razdelijo na predlog sindikatov v podjetjih, poleg tega pa sindikati v podjetjih svojim članom pomagajo še s sredstvi iz članarine. Na območje se zatečejo po pomoč v glavnem brezposelni člani ali pa delavci iz takšnih podjetij, v katerih več mesecev niso prejeli plač. Lani smo tako 200 članom dodelili skupno 1,5 milijona tolarjev

Aktiven sindikat vpliva na obnašanje delodajalcev

Za Ljubljano in Mariborom je tretja največja območna organizacija ZSSS v Sloveniji v Celju. Vanjo se povezuje kar 275 sindikatov podjetij s skoraj 40.000 člani. Njen sekretar Ladislav Kaluža nam je pripovedoval o problemih, s katerimi se srečujejo Svobodni sindikati v enem najstarejših industrijskih središč v državi. Iz njegovih besed izhaja, da je pogovor z delodajalci in lastniki temeljna metoda sindikalnega dela

dejansko tudi preprečuje pojave hujših kršitev delavskih pravic. Če je sindikat dejaven in vsepovsod prisoten, to vpliva tudi na ravnanje in obnašanje delodajalcev,” je prepričan Kaluža.

V službi pravne pomoči pri območni organizaciji ZSSS v Celju delata pogodbeno dva pravnik. Letno zastopa ta služba v postopkih pred sodišči od 1000 do 2000 članov. “Zadnje čase se število novih zadev zmanjšuje, zato pa so delovni spori vse težji in bolj zapleteni. Na manjše število novih zadev vpliva tudi dejstvo, da je bilo lani na našem območju manj stečajev. Več pa je disciplinskih postopkov, nezakonitih premestitev in postopkov za ugotavljanje delazmožnosti. Kljub temu pa je naša služba pravne pomoči še vedno zelo obremenjena, saj je še veliko nerešenih sporov iz preteklih let. Ta čas zastopa naša služba pravne pomoči v različnih postopkih 8000 članov,” pojasnjuje Kaluža. “Res pa je, da je delovno sodišče v Celju že v preteklosti imelo nekaj manj zaostankov kot sodišča v nekaterih drugih slovenskih mestih. Spori v zvezi z materialnimi terjatvami so tako običajno rešeni prej kot v dveh letih. Vse, še zlasti kolektivne spore, pa zelo aktivno spremlja tudi sindikat. Večkrat poskušamo doseči poravnavo z delodajalcem tudi potem, ko je tožba že vložena. V več primerih nam je to že uspelo.”

Čeprav je služba pravne pomoči zelo obremenjena, pa je po presoji Ladislava Kaluže ustrezno zasedena. “Če bi vprašali naše člane, bi sicer rekli, da je treba službo pravne pomoči kadrovsko okrepiti. Vendar pa moramo biti realisti in se zavedati, koliko sredstev imamo na razpolago. Včasih morajo člani na pravno pomoč pač počakati kakšno urico. To je realnost!”

pomoči,” pojasnjuje Kaluža. “Dobro sodelujemo tudi s centri za socialno delo in Rdečim križem, kamor napotimo naše člane v stiski.”

Ladislav Kaluža ugotavlja, da je socialna stiska v urbanih naseljih večja kot na podeželju, kjer si lahko ljudje tudi kaj malega sami pridelajo. “Marsikateri član pa za pomoči niti ne zaprosi, čeprav je v hudi stiski. Mnoge je sram, da so izgubili delo in se znašli v stiski, čeprav niso za to sami nič krivi.”

Zakaj se želi toliko delavcev predčasno upokojiti?

Med tistimi, ki prihajajo po nasvete na območno organizacijo ZSSS v Celje, je veliko starejših delavcev, ki bi se radi predčasno upokojili. “Nepremišljeni predlogi v zvezi z reformo pokojninskega sistema, ki so bili zapisani v beli knjigi, so število starejše delavce spodbudili k predčasnemu upokojevanju. Starejši delavci se bojijo nove zakonodaje. Po predlogu novega zakona o delovnih razmerjih naj bi bilo delovno razmerje bolj fleksibilno. Starejši delavci se bojijo, da jih bodo delodajalci zato lažje odpustili. Nekateri se bojijo tudi, da bo zaradi uvedbe davka na dodano vrednost njihovo podjetje propadlo. Brezposelni starejši delavci pa zelo težko najdejo novo zaposlitev. Po drugi strani pa vlada predlaga, da naj bi tudi tisti delavci, ki bodo imeli 40 let delovne dobe, delali do 65. leta. Zato se želijo mnogi starejši delavci predčasno upokojiti, ne glede na višino pokojnine,” opozarja Kaluža. “Tako država sama starejše delavce spodbuja k predčasnemu upokojevanju, hkrati pa se jezi, da gredo delavci v pokoj

premladi! To spominja na leta od 1991 do 1994, ko je država s svojo ekonomsko politiko veliko delavcev prisilila, da so se predčasno upokojili, nato pa je začela tarnati, da je upokojujev preveč."

Ladislav Kaluža: Gospodarske razmere na Celjskem se postopno obračajo na bolje

Po mnenju Ladislava Kaluže bi se bilo treba reševanja problema lotiti drugače. "V prvi vrsti bi morala država uvesti red in disciplino na področju izterjave davkov in prispevkov. Poleg tega bi morala država terjati izboljšanje pogojev dela, zlasti v delovno intenzivnih panogah, ki danes množično proizvajajo invalide. Omogočiti pa bi morala tudi skrajševanje delovnega časa, kar bi vplivalo na zmanjševanje brezposelnosti, hkrati pa bi v pokojninsko blagajno pritekalo več sredstev. Sedaj pa podjetja delavce odpuščajo, zaposleni pa morajo velikokrat delati preko rednega delovnega časa. Tako denimo delavci v trgovskih podjetjih delajo vsak dan od "petka do svetka" ker je Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj kljub nasprotovanju sindikatov sprejelo tak pravilnik o obratovalnem času, ki trgovinam omogoča obratovanje tudi ob nedeljah in praznikih."

Socialni dialog o pokojninski reformi je nujen

Ladislav Kaluža je prepričan, da pokojninska reforma ne bo uspešna, če ne bo rezultat dialoga in dogovora med socialnimi partnerji: sindikatom, državo in delodajalci. Samo tako je mogoče doseči, da bi k večji stabilnosti pokojninskega sistema prispevali ustrezen in enakovreden delež vsi sloji prebivalstva: od delodajalcev in kmetov do delavcev. "Če do dogovora med socialnimi partnerji ne bo prišlo, potem bo prišlo do "političnega kupčkanja" v parlamentu. Iz tega pa se še nikoli ni rodilo nič dobrega."

"V sindikatih obstaja pripravljenost za dialog in volja za sklepanje kompromisov. V

postopku od bele knjige do predloga zakona so bili sicer nekateri predlogi Svobodnih sindikatov upoštevani, vendar pa je s pogajanjmi treba streti še nekaj najtrših orehov. Delavcem je treba omogočiti, da se bodo lahko s polno delovno dobo upokojili s polno pokojnino ne glede na starost. Prav tako menim, da državne pokojnine niso primerne. To je stvar socialne politike. Prav tako bi bilo treba ločiti pokojninske blagajne obrtnikov, kmetov in delavcev, saj že predolgo celoten pokojninski sistem sloni na plečih delavstva. Solidarnost je v pokojninskem sistemu sicer potrebna in nujna, vendar pa nima nihče pravice solidarnosti zlorabljeni tako, kot se je to dogajalo zadnja leta, ko so nekateri najboljše situirani sloji najmanj prispevali v skupno pokojninsko blagajno."

Se je plaz stečajev na Celjskem ustavil?

Sicer pa se gospodarske razmere na celjskem območju počasi stabilizirajo. "V primerjavi s prejšnjimi leti je bilo lani na našem območju veliko manj stečajev in množičnih odpuščanj trajno presežnih delavcev," pojasnjuje Kaluža. "Pravzaprav smo imeli samo en velik stečaj v podjetju Bohor Mestinje, v katerem je bilo na koncu zaposlenih 230 delavcev, v stečajnem postopku pa zastopamo 295 članov. V stečaj sta morali tudi dve manjši podjetji: Finomehanika Celje s 5 zaposlenimi in Koplas Mizarstvo iz Slovenskih Konjic s 14 zaposlenimi. Večje število delavcev pa so odpustili v podjetju EMO Kontejner."

Kaluža je prepričan, da je gospodarska kriza na Celjskem dosegla leta 1998 dno in da se bo krivulja gospodarske uspešnosti začela postopoma vpenjati. "Po zadnjih podatkih se postopno krepi investicijska dejavnost, saj podjetja čedalje več vlagajo v nove tehnologije in programe. Kakor kaže, si je del gospodarstva že opomogel, kar vpliva tudi na zmanjševanje brezposelnosti. Ta se je v minulem letu zmanjšala za tri odstotke. Vendar pa je večina delavcev, ki se zaposlijo na novo, zaposlenih samo za določen čas. Nekateri delodajalci zaposlujejo delavce za določen čas zaradi tega, ker še nimajo stabilnega položaja na trgu, večina pa iz čisto spekulativnih namenov. Takšne delodajalce predajamo inšpekciji za delo."

Posebej razveseljivo je, da dobro poslujejo tudi nekatera podjetja, ki so zrasla na "pogorišču" nekdanjih podjetij, ki so morala v stečaj. "Tako je denimo podjetje Feralit takoj po uvedbi stečajnega postopka vzela v najem Ljvarna iz Žalca, ki nadaljuje proizvodnjo. Od 250 delavcev jih je delo obdržalo 150. Sindikat si preko upniškega odbora prizadeva, da bi zaščitil upnike, hkrati pa tudi, da bi ohranili čim več delovnih mest."

Veliko podjetij, ki so bili desetletja paradni konji celjskega gospodarstva, je moralo v devetdesetih letih v stečaj. "Tako so morale v stečaj hčerinske družbe Ema, v katerih je bilo zaposlenih okoli 3600 delavcev. Tudi Zlatarna je morala v stečaj. Prav tako ni več Topra in Libele kot sistema, pa tudi železarna v Štorah ni več takšna, kot smo jo poznali. Včasih je v njej delalo 3600 delavcev, danes pa dela na isti lokaciji samo 1000 ljudi."

"Številna podjetja pa so krizne čase uspešno prebrodila in se sedaj uveljavljajo kot nosilci razvoja. Med uspešna podjetja zagotovo sodijo Cinkarna, Etol, Kovinotehna, Steklarna Roga-

ška, Pivovarna Laško, vsa zdravilišča, Potrošnik, Izbira Laško, Center Celje, Unior iz Zreč, SIP iz Šempetra, Mesarstvo Jurij in še in še bi lahko našteval. Uspešnih podjetij je še veliko in vseh ne morem naštet. V teh podjetjih so znali poskrbeti za razvoj, za nove proizvodne programe, za uveljavitev lastne blagovne znamke in podobno. Probleme presežnih delavcev pa so reševali v glavnem z mehкими metodami in v sodelovanju z delavci. Tista podjetja, ki so bila že prej usmerjena v izvoz, so krizo lažje prebrodila."

Nizka izobrazbena struktura brezposelnih delavcev

Ta čas je v celjski regiji brezposelnih 15.305 delavcev, stopnja brezposelnosti pa je 17,2-odstotna. Delovno aktivnih prebivalcev v regiji je 69.908. "Zaskrbljujoča je starostna struktura brezposelnih. Med njimi je 28,2 odstotka mlajših od 26 let in 44,4 odstotka starejših od 40 let," opozarja Kaluža. "Še bolj pa je zaskrbljujoča izobrazbena struktura brezposelnih. Kar 49,5 odstotka brezposelnih delavcev ima prvo ali drugo stopnjo izobrazbe, 28,1 odstotka pa tretjo in četrto stopnjo; 19,3 odstotka brezposelnih ima peto stopnjo izobrazbe, 2 odstotka šesto stopnjo, odstotek pa sedmo stopnjo. To pomeni, da izobraženi delavci v Celju vendarle še lahko najdejo delo. Težje pa je za delavce brez poklica in za starejše delavce."

Med vsemi brezposelnimi jih je 36,6 odstotka delo zgubilo zaradi stečaja, žensk pa je med brezposelnimi 50 odstotkov.

Ladislav Kaluža zelo pozitivno ocenjuje napore območne enote zavoda za zaposlovanje, ki si prizadeva zmanjšati število brezposelnih z izvajanjem ukrepov aktivne politike zaposlovanja. "Veliko brezposelnih delavcev je vključenih v različne oblike dodatnega izobraževanja in usposabljanja ter v programe prekvalifikacij. Menim, da je to pravilna usmeritev. Žal pa dodatno izobraževanje ni rešitev tudi za starejše brezposelne delavce. Za te bo še potrebno poiskati ustrezne programe."

Za uravnotežen razvoj

Ko Ladislav Kaluža razmišlja o gospodarskem razvoju v regiji, vidi bodočnost v uravnoteženem razvoju vseh panog, ki imajo na tem območju tradicijo. "Naša bodočnost je v uravnoteženem razvoju kemijske in kovinske industrije, turizma in gostinstva (zdravilišča), trgovine, malega gospodarstva in storitvenih dejavnosti. Za vse te dejavnosti imamo kadre, znanje in tradicijo. Naša bodočnost pa so tudi avtoceste, saj bo Celje z njimi mnogo pridobilo. Prometna infrastruktura postaja v sodobnem svetu pomemben dejavnik gospodarskega razvoja."

Za hitrejši razvoj pa je potreben tudi socialni mir. "Razvoj gospodarstva v regiji je v veliki meri odvisen tudi od uspešnosti socialnega dialoga med vsemi socialnimi partnerji," opozarja Ladislav Kaluža. "Zato je se posebej pomembno dobro in korektno sodelovanje med sindikati in vodstvi podjetij. S pogajanjmi in dialogom med socialnimi partnerji je namreč mogoče rešiti tudi najbolj zapletene probleme, če le obstaja skupna dobra volja in če so cilji realno zastavljeni."

Tomaz Kšela

Vložek zaposlenih za rešitev težav

Zdravko Suhadolc, predsednik sveta delavcev v Stolu, o vlogi souprave pri reševanju težav podjetja

V Tovarni pohišstva Stol v Duplici pri Kamniku so sredi nove, velike in, kot kaže, odločilne reorganizacije podjetja. Pogovor s predsednikom sveta delavcev delniške družbe Stol (ta ima sedem hčera, družb z omejeno odgovornostjo) Zdravkom Suhadolcem o delovanju sveta delavcev se je zato večinoma sukal okoli težav podjetja. Te se vlečejo zadnjih deset let, zelo težko pa je postalo po izgubi nekdanjega jugoslovanskega trga, kamor je Stol prodajal okoli 70 odstotkov proizvodnje. Stol do stabilnega in uspešnega poslovanja niso pomagale niti pogoste reorganizacije niti znižanje števila zaposlenih z okoli 1500 na samo 600 delavcev. Ker podjetje lani ni izpolnilo pogojev za pridobitev drugega soglasja Agencije za privatizacijo, torej za dokončanje lastninske preobrazbe, je po zakonu o zaključku lastninjenja in privatizaciji prešlo v last Slovenske razvojne družbe. Proti koncu lanskega leta pa se je izkazalo, da je potrebna še ena reorganizacija.

Svet delavcev ste v Stolu ustanovili?

Vse do predlani smo imeli na ravni podjetja po starem enoten delavski svet, čeprav je zadnja leta deloval bolj na papirju, saj se sploh ni utegnil prilagajati vsem organizacijskim spremembam. Konec leta 1996 smo se na mojo pobudo, takrat sem bil podpredsednik delavskega sveta, dogovorili, da bodoče svete delavcev organiziramo po posameznih Stolovih podjetjih. Konec leta 1997 smo ustanovili svete delavcev v teh podjetjih in podpisali sporazume o delovanju svetov delavcev z direktorji posameznih Stolovih podjetij. Bilo jih je sedem, kasneje pa sta dva, Stol Alu in Stol Trgovinska oprema, od dogovora odstopila, češ da sveta delavcev ne potrebuje. Priključila se nam je še uprava. Ker je bila organiziranost podjetja taka, da je bila vsa lastnina v podjetju-materi, podjetja hčere pa lastnine niso imele, je svet delavcev razpolagal samo z delavci. Zato se je že na začetku zastavilo vprašanje, kakšna je sploh pristojnost in odgovornost sveta delavcev v posameznih podjetjih. Zaradi tega smo se odločili ustanoviti koordinacijski ali povezovalni organ svetov delavcev, v katerega je vsaka delovna organizacija izvolila po enega člana. Mene so izvolili za predsednika tega skupnega ali centralnega sveta delavcev. Ko bo nova organiziranost Stola izpeljana, se bo spremenila tudi organiziranost sveta delavcev.

S katerimi vprašanji se je svet delavcev doslej največ ukvarjal?

Vprašanja, s katerimi se je svet delavcev doslej ubadal, so bila lastninjenje, ohranitev čim večjega števila delovnih mest, spremljanje poslovanja. Ob tem moram skritizirati vodstvo zaradi zelo slabega obveščanja. Za vse informacije smo morali prositi, včasih celo brez uspešno. Da drugega soglasja agencije za privatizacijo ne bomo mogli dobiti, je vodstvo vedelo že nekaj mesecev prej, kot je nam povedalo.

Za kakšno reorganizacijo Stola gre in s kakšnim namenom?

Stol je obremenjen z zahtevki več denacionalizacijskih upravičencev in ti zahtevki so "težki" precej milijonov mark. Zaradi nerazčiščenih odnosov z njimi Stol lani ni dobil drugega soglasja v postopku lastninjenja in je prešel v last Slovenske razvojne družbe. Z denacionalizacijskimi upravičenci se od takrat pogaja Slovenska razvojna družba, v Stolu pa smo potrebovali neko rešitev za uspešnejše poslovanje. Ugotovili smo, da organiziranost, kakršno smo v Stolu imeli, ne vodi iz težav. Zato smo poklicali upravni odbor Stola, mu povedali svojo vizijo in zahtevali jasne odgovore. Upravni odbor se je potem na našo pobudo in zahtevo po ustreznih ukrepih za izboljšanje poslovanja in perspektive odločil dokapitalizirati obstoječa podjetja Stola z vplačili zaposlenih, podjetje mati pa bi imelo v lasti blagovno znamko, nepremičnine, opremo ter know-how. Dokapitalizirana podjetja bi si opremo in prostore najela pri "materji". Premoženje, ki ga novi Stol ne bi potreboval več in ki ga je veliko, bi prodali za poplačilo dolgov in drugih obveznosti. Ta program je že stekel in računamo, da bo v soglasju s Slovensko razvojno družbo tudi večinsko veljal od prvega januarja letošnjega leta. Po novem, tako so nam razložili, bodo podjetja imela vsako zase organizirane vse službe, od kadrovske, prodajne, ekonomske, finančne itd. Vsako Stolovo podjetje bo povsem zaključena celota, 74 odstotkov kapitala bo v lasti zaposlenih, 26 odstotkov pa v lasti Stola, zato da posameznih podjetij ne bo mogoče odprodati brez soglasja podjetja matere.

Ta metoda je bila pred nekaj leti uporabljena v Meblu in je po zagotovilih njegovega direktorja, ki je tudi za Stol pripravil ta program, dala zadovoljive rezultate. Sistem naj bi deloval tudi v Stolu, rezultat pa seveda ni odvisen le od vodstva, ampak tudi od zainteresiranosti zaposlenih.

Dejali ste, "mi smo zahtevali ukrepe". Koga ste imeli s tem v mislih?

Svet delavcev in oba sindikata v Stolu, s katerima delam ves čas svojega mandata z roko v roki. Oba sindikata sta svet delavcev tvorno podprla pri pogajanjih za obstoj podjetja. Na skupnem sestanku s svetom delavcev in obema sindikatoma je upravni odbor ugotovil, da je podjetje v resnici v težavah, da trenutni programi ne zagotavljajo obstoja Stola. Zato je iz svoje sredine določil edinega gospodarstvenika med člani, Franka Štoklja, sicer direktorja Mebla, da naredi nov sanacijski pro-

Zdravko Suhadolc: Iskreno upam, da bodo predlagane rešitve učinkovite, vprašanje pa je, ali v Stolu še imamo dovolj dobrih delavcev, da bomo sprejete zamisli uresničili. Najboljši delavci nam namreč že dolgo uhajajo, in kar je najslabše, odhajajo h konkurenci.

gram. S to vizijo smo se svet delavcev in oba sindikata strinjali, saj je to edina rešitev za Stol. Prepričan sem, da so v Štokljevem programu dobre rešitve. Upam, da bodo vodstva Stolovih podjetij zaradi lastnih sredstev, ki jih morajo vložiti v dokapitalizacijo podjetij, dobro skrbela za poslovno uspešnost in da bo predvidenih 90 odstotkov delovnih mest ohranjenih. In da bo večina podjetij zdravih.

Upam, da bodo tudi zaposleni, ki so morali vložiti v podjetje nekaj malega denarja, do jeli, da tovarna ni prostor, v katerega prideš ob šestih zjutraj in ga zapustiš ob dveh popoldne. Pač pa, da je okolje, v katerem je treba ustvarjalno delati in iz njega tudi iztržiti za delitev. Na zborih delavcev smo ljudi obvestili, da svet delavcev in oba sindikata podpirajo te ukrepe, ker boljše rešitve ni. Zamisel je dobra, vprašanje pa je, ali še imamo dovolj dobrih delavcev, da bi jo izpeljali. Najboljši nam namreč kar naprej zapuščajo, in kar je najhuje, odhajajo h konkurenci.

Od kod pravzaprav izvirajo sedanje težave Stola?

Težave Stola izvirajo iz njegove velikosti: vse naprave, ogrevanje, prostori, infrastruktura, zemljišče, vse je bilo načrtovano in načrtovano za 1500 delavcev. Tu, na prvotni lokaciji sredi Duplice, dela zdaj 500 delavcev, vseh skupaj pa nas je 580. Zato smo se odločili pre-

Stečajni upravitelj bi Tam prodal ameriškemu poslovnežu

Stečajni upravitelj delniške družbe Tam Mirko Žagar je predsedniku stečajnega senata na sodišču v Mariboru Karlu Ferenčaku tik pred koncem lanskega leta poslal predlog za prodajo celotnega premoženja nekdanjega Tama podjetju MTI Evropa. To podjetje, ki je v 100-odstotni lasti podjetja M Tam International iz Kalifornije v Združenih državah Amerike (večinski lastnik ameriškega podjetja je poslovnež indijskega rodu John Eapen, solastniki pa so tudi nekateri slovenski državljani), je pripravljeno za Tam plačati 10,5 milijarde tolarjev.

Stečajni senat Tama je premoženje najprej ponujal za 27 milijard tolarjev, kolikor so vrednost celotnega premoženja Tama ocenili sodno zapriseženi izvedenci. Ker na prvo dražbo ni prišel noben kupec, je stečajni senat pripravil še dve: na drugi je premoženje bivšega Tama ponudil za 20 milijard tolarjev, na tretji pa za 14 milijard tolarjev. Ker tudi na drugo in tretjo dražbo ni prišel noben kupec, je stečajni senat sklenil, da bo Tam poskušal prodati z zbiranjem ponudb. Ta način prodaje omogoča zainteresiranim kupcem, da sami določijo ceno, ki so jo pripravljani plačati za nakup premoženja podjetja v stečaju.

Na razpis za prodajo premoženja bivšega Tama v celoti so se javili trije kupci, vendar pa je stečajni senat ugotovil, da nihče od treh ponudnikov ni popolnoma izpolnil pogojev iz razpisa. Zato je stečajni senat določil stečajnega upravitelja Mirka Žagarja za neposredna pogajanja z zainteresiranimi kupci. S stečajnim upraviteljem so se imeli o nakupu bivšega Tama možnost pogajati vsi zainteresirani kupci, ne samo tisti, ki so se prijaviли na že prej omenjeni razpis.

V minulem mesecu se je za nakup premoženja bivšega Tama menda pozanimalo devet kupcev. Samo podjetje MTI Evropa pa je na ustrezen račun položilo tudi 25 milijonov tolarjev depozita. S tem depozitom kupec jamči, da je resno vstopil v sklepanje posla.

Še ta teden se bo sestal tudi upniški odbor Tama v stečaju, ki ga vodi predsednik konference SKEI v Tamu Drago Gajzer. Upniški odbor se bo opredelil do predloga stečajnega upravitelja in stečajnega se-

natu sporočil svoje mnenje. Šele potem bo svoje povedal tudi stečajni senat okrožnega sodišča v Mariboru. Stečajni senat sestavljajo trije ugledni sodniki: Karel Ferenčak, Joža Nikolič in Janez Zeilhofer. Stečajnemu senatu pri sprejemanju odločitve ni potrebno upoštevati nobenega mnenja, njegova odločitev pa je dokončna. Vse je torej v rokah stečajnega senata.

Kako se bo razpletla "drama" v zvezi s prodajo Tama, pa zelo zanima tudi bivše delavce Tama. Največji upnik Tama v stečaju je sicer država z 18 milijardami tolarjev, na drugem mestu pa so že delavci s 5,7 milijarde tolarjev prednostnih terjatev, od katerih so dobili doslej plačanih 1,7 milijarde tolarjev.

Delavci z zanimanjem spremljajo prodajo Tama tudi zato, ker je vodstvo podjetja MTI Evropa na tiskovni konferenci pred dvema mesecema obljubilo, da bo v Tamu obnovilo proizvodnjo, če mu bo podjetje v stečaju uspelo kupiti. Če bi se to zares zgodilo, bi lahko veli-

ko bivših tamovcev, ki so sedaj brezposelni, ponovno dobilo delo in zaposlitev. Seveda pa delavci ne vedo, ali so obljube podjetja MTI Evropa realne ali ne.

Če bi stečajni senat zavrnil predlog stečajnega upravitelja, bi morali začeti razprodajati Tam po delih. To pa bi bilo povezano z ogromnimi stroški, saj premoženje med bivšo delniško družbo Tam in hčerinskimi podjetji ni bilo nikoli pravno formalno razdeljeno in vknjiženo v zemljiško knjigo.

Kakor koli že, naslednji dnevi bodo za Maribor in delavstvo v njem izjemno pomembni. Na življenjsko usodo številnih delavcev v Mariboru ta čas ne more nobena odločitev bolj vplivati kot odločitev stečajnega senata. Glede na to, kako ugledni sodniki in Mariborčani so v njem, nihče ne dvomi, da se bodo odločili po svoji najboljši presoji in vesti in da ne bodo poslušali nobenega prišepetavanja – ne od zgoraj ali spodaj, pa tudi ne z leve ali desne!

Tomaž Kšela

seliti v našo tovarno na polju nad Duplico in v obrat v Mostah. Stola na stari lokaciji ne bo več; vse, kar stoji tu, se bo prodalo in poplačalo dolgove, posojila, zaostala plačila itd. Največ presežkov zaposlenih pa bo v režiji in upravi. Istočasno z reorganizacijo bo tekla tudi optimalizacija in dokapitalizacija družb, ki bodo s tem pridobile nov, svež zagon brez starih obremenitev.

Problem je bil tudi, da smo v Stolu vse dosedanje reorganizacije vodili tako, da smo zmanjševali število zaposlenih v proizvodnji, ne pa tudi v spremljajočih dejavnostih.

Zaostali smo tudi na tehnološkem področju, saj smo se zadnja leta ubadali predvsem z reorganizacijami, ne pa tudi s posodabljanjem tehnologije. Pri tem mislim na CNC stroje, na zaključene tehnološke linije, proizvodnjo zahtevnejših izdelkov. Večina proizvodnje slovi zato na mizarjih, je pa tudi teh iz leta v leto manj. Odliv tehničnega kadra iz Stola je zadnja leta zelo velik.

Takšne odločitve so za svet delavcev trda preizkušnja

V svetu delavcev je bilo hudo in nimam podpore celotnega sveta. V njem je denimo predstavnik energetike, ki je poslej ne bo več v Stolu. V njem je tudi predstavnik računovodstva, kjer se bo število zaposlenih zmanjšalo s 38 na osem. Te zadeve smo morali trdo usklajevati. Na predzadnjem sestanku smo upravnemu odboru in nadzornemu svetu zastavili 16 vprašanj, na katera niso v celoti odgovorili. To vam pripovedujem zato, da boste vedeli, da je svet delavcev kljub razmeram normalno deloval, ampak zdajle o vseh njegovih bitkah ne bi govoril. Mislim, da moramo na stare težave po-

zabiti in vse sile usmeriti v reševanje delovnih mest in obstanek Stola. Nekateri bi raje najprej iskali krivce za nastale težave, vendar menim, da to ni produktivno. Moramo vedeti, da Stol v težave ni zašel zaradi kriminala vodstva, pač pa zaradi neprilagodljivosti tržnim razmeram ali zaradi nespoštovanja določenih norm, ki bi se jih morali držati, če bi hoteli preživeti. V Stolu smo pač hoteli delati po svoje in se ni izšlo. Za obračunavanje z ljudmi nisem zato, ker menim, da je problem še rešljiv. Premoženje Stola je vredno veliko več od njegovih dolgov. Če izpeljemo denacionalizacijski proces in če preostanek izkupička od prodanega premoženja vložimo v podjetja Stola, bi ta lahko poslovala v redu. Mislim, da nimamo prihodnost, in da bi se resno lotili reševanja, smo zahtevali finančni vložek vsake ekipe v podjetjih.

Ta vložek pomeni le, da se pojavijo delavci kot lastniki. Če bo družba čez deset let vredna deset milijonov mark, bo pač vsak delež vreden toliko več. Še enkrat pa poudarjam, da je takšna rešitev pravila zategadelj, ker bo menedžment, četudi bo vsak od njih vložil denimo le po 25.000 mark, vsaj v začetku gospodaril s svojim denarjem. Delavci, ki bodo tudi vložili del svojega denarja, po nekaj sto mark, pa bodo imeli dovolj glasov, da bodo direktorja lahko odstavili, če ne bo sposoben.

Ni pa nihče s svojim vložkom kupil delovnega mesta, tega si bo treba šele zagotoviti z dobrim delom in poslovanjem.

Kako so delavci sprejeli tak način reševanja podjetja?

Težko so razumeli in sprejeli, zlasti v tistih oddelkih, ki so bili vseskozi steber vsega Stola

in so zadnjih šest let za razliko od preostalih poslovali pozitivno. Nekaj dvomov o uspešnosti te poteze je bilo tudi zato, ker komaj izpolnjevamo določila tarifnega dela kolektivne pogodbe. To pomeni, da smo imeli v zadnjih sedmih letih nizke plače in da jih nismo niti malo povečali. Delavci, ki nimajo drugega dohodka, kot to plačo, slabo živijo in ni jasno, od kod naj bi vzeli za dokapitalizacijo podjetja. Jaz sem razočaran, ker se v zadnjih letih ni dalo prav nič narediti za izboljšanje plač. Bo pa treba v prihodnje paziti, da bodo delavci primerno stimulirani.

Staremu vodstvu moram dati priznanje, da je do pred dvema letoma redno izplačevalo vse obveznosti delavcem, ki so bili odpuščeni. Le trditev, da je šlo za mehko reševanje vprašanja presežnih delavcev, mi ne gre v uho: kako je lahko zmanjšanje delovne sile za trikrat mehak prehod? Treba pa je tudi dodati, da je izplačevanje teh obveznosti udarilo po žepih tiste, ki so ostali, ker je zmanjkalo denarja za dvig plač. Zaradi pomanjkanja denarja smo v zadnjih dveh letih imeli nekaj težav, delavcem na čakanju se niso po nekaj mesecev izplačevali osebni dohodki.

Problem take industrije so tudi invalidi in o tem problemu se moramo tudi pogovarjati. V projektu je ustanavljanje invalidske delavnice v sklopu ene od delavnic. V Stolu je kakih 50 invalidov. Zdaj svet delavcev čaka ta naloga in pa ugotavljanje presežkov.

Cilj vsega tega pa je seveda povrnitev ugleda Stolu in ohranitev delovnih mest v Duplici in okolici.

B. R.

Tiskovna konferenca ZSSS

Zgražanje nad povečanjem plač za poslance

Na zadnji tiskovni konferenci vodstva ZSSS v lanskem letu je Dušan Semolič kritiziral zlasti odločitve poslancev, ki so zase rezervirali dodaten denar za povečanje dodatkov. Sandi Bartol pa je opozoril na škodljive posledice pravilnika o odpiralnem času, ki delodajalcem dovoljuje podaljševanje delovnega časa na škodo pravic zaposlenih.

Početje poslancev, ki so si ustvarili možnost za povečanje plač, najostreje obsojamo, je uvodoma povedal Semolič. Za povečanje plač poslanci nimajo prav nobenega razloga, saj primerjava s plačami državnih sekretarjev (nanje se edino sklicujejo) ne more biti

pravi argument. Povečanje plač poslancev pa bi povzročilo plaz, saj bi jim sledili še sodniki, zdravniki in številni drugi, ki prejemajo plače iz proračuna.

Povečanju plač ostro nasprotujemo tudi zaradi tega, ker med socialnimi partnerji potekajo poga-

janja o plačni politiki v prihodnjem letu. Če bodo poslanci možnost povečanja plač tudi dejansko izkoristili, bodo odnosi med socialnimi partnerji znova zelo zaostreni. Če naj bi bila plačna politika v letu 1999 drugačna, naj bi

to veljalo za vse zaposlene, ne le za tiste, ki so socialno najmanj ogroženi.

V nadaljevanju je Semolič kritično ocenil še rast premij za prostovoljno zdravstveno zavarovanje. Letna premija tega zavarova-

Zadnja tiskovna konferenca ZSSS tik pred novim letom je privabila precej novinarjev

SKEI napoveduje podpis aneksa kolektivne pogodbe

Kot je tik pred novim letom sporočil predsednik SKEI Albert Vodovnik, naj bi podpisniki kolektivne pogodbe dejavnosti že v začetku tega leta podpisali aneks te pogodbe. Aneks naj bi pomenil izboljšanje kolektivne pogodbe in korak k predlaganemu povečanju izhodiščnih plač, za kar se je SKEI zavzemal na zadnjih pogajanjih.

Po čem smo (pre)živeli?

Ocenjeni življenjski stroški tri- in štiričlanske družine

DECEMBER 1998

Skupina dobrin iz košarice	Tričlanska delavska družina			Štiričlanska delavska družina			Indeks cen življenjskih potrebščin XII.98/XI.98	Indeks cen življenjskih potrebščin XII.98/XII.97
	povprečna košarica	minimalna košarica	mini. mes. košarica	povprečna košarica	minimalna košarica	mini. mes. košarica		
1. Hrana	57.436,76	43.503,76	43.503,76	71.242,84	53.250,94	53.250,94	100,2	104,6
2. Pijača	8.999,39	3.349,13	3.349,13	9.053,49	3.372,31	3.372,31	100,4	106,2
3. Kajenje	6.660,00	3.600,00	3.600,00	6.660,00	3.600,00	3.600,00	100,0	115,2
4. Oblačila	28.350,73	17.529,28	932,81	34.548,63	21.391,06	1.028,83	100,6	106,2
5. Obutev	8.337,14	6.412,04	0,00	9.870,17	7.045,02	0,00	100,2	106,2
6. Stanovanje	24.482,57	17.586,40	14.322,31	29.868,55	21.156,87	17.205,61	100,3	106,8
7. Ogrevanje, razsvetljava	23.861,84	16.670,30	14.144,01	29.485,68	19.916,79	16.881,89	103,9	110,5
8. Gospodinjska oprema	14.440,86	7.624,81	0,00	17.332,72	8.925,28	0,00	100,2	104,5
9. Higiena, zdravstvena nega	17.979,96	15.310,57	9.630,33	19.981,40	16.827,34	11.128,88	100,7	104,6
10. Izobr., kultura, razvedrilo	41.697,30	15.103,90	7.257,55	47.334,61	17.171,15	7.464,99	102,8	100,3
11. Prometna sr. in storitve	42.023,96	14.194,10	6.516,93	51.976,43	18.660,57	7.239,40	100,5	108,3
12. Razni predmeti in storitve	4.584,46	2.690,48	0,00	5.673,43	2.980,52	0,00	100,7	106,5
13. Drugi izdatki	44.620,82	11.268,95	10.061,60	47.725,44	11.613,91	10.061,60	100,7	106,5
SKUPAJ (v SIT)	320.690,47	173.217,66	113.742,84	377.598,88	204.133,36	131.620,36		
Stopnja rasti košaric XII. 98/XI. 98	0,66	0,71	0,77	0,67	0,71	0,78		
Stopnja rasti košaric XII. 98/XII. 97	9,29	9,12	6,22	9,24	8,84	6,29		
Primerjava ocenjenih in dejanskih košaric za november 1998	-0,20	-0,23	1,15	-0,16	-0,16	1,08		

KOMENTAR:

Inflacija je v decembru 1998 znašala 0,7 %. Od decembra 1997 do decembra 1998 pa so se cene življenjskih potrebščin (inflacija) zvišale za 6,5 % oziroma za 7,9 % (letno povprečje). V letu 1998 so se najbolj zvišale cene naslednjih skupin: izo-

brazevanje (za 15,1 %), alkoholne pijače in tobak (za 10,4 %) in najemnine, goriva in energija (za 9 %). V letu 1998 so se cene nekaterih dobrin in storitev povišale za več kot 30%: komunalna taksa za vozila, pogrebne storitve, zdravilo antirevmatik, krompir, solata, cvetača itd.

Šest košaric življenjskih potrebščin, ki jih spremljamo v Novi Delavski enotnosti, se je v letu 1998 podražilo za 6,22 do 9,29 %. Kot vsako leto je Statistični urad RS decembra izračunal dejanske košarice 3- in 4-članske delavske družine za november 1998. V srednji razpredelnici smo objavili izračun, za koliko so se te razlikovale od ocenjenih, ki jih je izračunala Strokovna služba ZSSS. Izračun je pokazal, da sta bili minimalni mesečni košarici previsoki za približno 1 odstotek, povprečni in minimalni košarici pa sta bili pre nizki za približno dve desetinki odstotka.

V decembru 1998 so se košarice v primerjavi z dejanskimi košaricami za november 1998 podražile za 0,66 do 0,78 %.

Struktura življenjskih stroškov (december 1998)

1. Hrana	17,76	24,88	38,39	18,71	25,86	40,58
2. Pijača	2,78	1,92	2,96	2,38	1,64	2,57
3. Kajenje	2,06	2,06	3,18	1,75	1,75	2,74
4. Oblačila	8,76	10,03	0,82	9,07	10,39	0,78
5. Obutev	2,58	3,67	0,00	2,59	3,42	0,00
6. Stanovanje	7,57	10,06	12,64	7,84	10,27	13,11
7. Ogrevanje, razsvetljava	7,38	9,53	12,48	7,74	9,67	12,86
8. Gospodinjska oprema	4,46	4,36	0,00	4,55	4,33	0,00
9. Higiena, zdravstvena nega	5,56	8,76	8,50	5,25	8,17	8,48
10. Izobr., kultura, razvedrilo	12,89	8,64	6,40	12,43	8,34	5,69
11. Prometna sr. in storitve	12,99	8,12	5,75	13,56	9,06	5,52
12. Razni predmeti in storitve	1,42	1,54	0,00	1,49	1,45	0,00
13. Drugi izdatki	13,79	6,45	8,88	12,53	5,64	7,67
SKUPAJ:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Izračun: Strokovna služba Sveta ZSSS

Strokovna služba

nja znaša že toliko kot minimalna plača. Ker si številni zaposleni tega dodatnega zavarovanja ne bodo mogli plačati, bodo torej zdravstveno ogroženi. Ljudem, ki živijo v socialni stiski, pa bolezen ne prizanaša. Ker je naša država ustavno razglašena za pravno in socialno, ne more ljudem reči, naj sami poskrbijo zase, ampak socialno zavarovanje tudi organizirati tako, da bo ljudem dostopno.

V nadaljevanju tiskovne konference je **Sandi Bartol**, sekretar sindikata trgovine, govoril o negativnih posledicah novega pravilnika o obratovalnem času. Ta pravilnik je po oceni sindikata preveč liberalen in povzroča nevzdržne delovne razmere zaposlenih v trgovini. Trgovske družbe tekmujejo med seboj tudi s podaljševanjem delovnega časa. Delovni čas delavcem ne omogoča, da bi uživali predpisani dnevni in tedenski počitek. Veliko delavcev je pri-

siljenih delati po 14 ur na dan. Posamezne delavke delajo od sedme ure zjutraj do enajste ure zvečer. Hudi problemi so tudi v trgovinah, kjer so delodajalci uvedli 24-urni delovni čas.

Številni trgovski delavci in delavke zaradi tega ne morejo izkoristiti svojega letnega dopusta. V sindikatu so že prejeli nekaj urnikov delovnega časa za leto 1999, ki delavcem v trgovini ne omogočajo izkoristiti letnega dopusta, kot jim je odmerjen po kolektivni pogodbi. Pri delodajalcih se zaradi podaljševanja obratovalnega časa krepijo zahteve za skrajšanje letnega dopusta. Vse to so opazili tudi v dveh večjih trgovskih družbah na Dolenjskem in Notranjskem.

Delodajalci zlorabljajo pravilnik o obratovalnem času tudi s tem, da zaposlenim ne izplačujejo vseh dodatkov, določenih s kolektivno pogodbo. Tako Bartol.

F. K.

Sindikata Glosa

(Sindikata kulture Slovenije)

Za predsednika konference samostojnih filmskih in televizijskih ustvarjalcev izvoljen Ludvik Bagari

Sindikalna konferenca samostojnih filmskih in TV ustvarjalcev je na seji 22. decembra razpravljala o slabem socialnem položaju samostojnih kulturnih ustvarjalcev.

Udeleženci konference so podprli nestransko naravnost Sindikata Glosa in ugotovili, da je med združenji in drugimi asociacijami edina organizacija, ki v novih družbenih razmerah lahko prispeva k večji delovno-pravni in socialni varnosti ustvarjalcev, posredovalcev, varovalcev in organizatorjev slovenske kulture.

Za novega predsednika je konferenca izvolila gledališkega igralca **Ludvika Bagarija**.

Doro Hvalica, predsednik glavnega odbora

Izhodiščne plače za trgovsko dejavnost za januar 1999

Statistični Urad Republike Slovenije je izračunal, da je bila rast življenjskih potrebščin v preteklem letu 6,5 odstotna, zato se izhodiščne plače za januar 1999 povečujejo skladno z zakonom o določitvi minimalne plače in načinu usklajevanja plač za 5,5 odstotka.

Tarifni razred	Izhodiščna bruto plača v SIT za polni delovni čas
I. enostavna dela	54.911
II. manj enostavna dela	60.402
III. srednje zahtevna dela	67.541
IV. zahtevna dela	75.228
V. bolj zahtevna dela	85.112
VI. zelo zahtevna dela	101.585
VII. visoko zahtevna dela	115.313
VIII. najbolj zahtevna dela	137.278
IX. najbolj pomembna, najbolj zahtevna dela	164.733

Sandi Bartol, sekretar

Izhodiščne plače za januar 1999 po splošni kolektivni pogodbi za gospodarske dejavnosti

(Uradni list RS, št. 40/97)

Tarifni razred	Znesek
I. Enostavna dela	53.311
II. Manj zahtevna dela	58.642
III. Srednje zahtevna dela	65.573
IV. Zahtevna dela	73.036
V. Bolj zahtevna dela	82.632
VI. Zelo zahtevna dela	98.625
VII. Visoko zahtevna dela	111.953
VIII. Najbolj zahtevna dela	133.278
IX. Izjemno zahtevna dela	159.933

Za izračun izhodiščnih plač je upoštevano 0,85 % od 6,5 % rasti cen življenjskih potrebščin v letu 1998. Izhodiščne plače se usklajujejo z indeksom 105,5.

Sindikalna lista

Januar 1999	Gospodarske dejavnosti (temelj je SKP za gospodarstvo)	Javni sektor* (nekdanje negospodarstvo)
Prvi del	SIT	SIT
1. Dnevnice		
– cela dnevnic		
– (nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	3.500,00
– polovična dnevnic		
– (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	1.846,00
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.285,00
2. Kilometrini (od 27. 3. 1998 dalje)	35,94	35,94
3. Ločeno življenje	63.103,00	53.909,00
4. Prenočišče – Povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec		
5. Regres za prehrano (od 1. 1. 1999)		
– po SKPGD (na delovni dan)	537,00	537,00
Drugi del		
1. Jubilejne nagrade		
– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	53.311,00	42.958,00
– za 20 let	79.967,00	64.437,00
– za 30 let	106.622,00	85.916,00
2. Odpravnina ob upokojitvi	315.514,00	473.271,00
– oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodnejše		– oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodnejše
3. Solidarnostne pomoči		
– po SKPD – ob smrti delavca	94.654,00	85.916,00
– ob smrti v ožji družini	47.327,00	–
4. Minimalna plača (od 1. 1. 1999)	68.233,00	68.223,00
5. Zajamčena plača	39.082,00	39.082,00
6. Regres za letni dopust		
– najmanj	102.000,00	84.800,00
– delavci s plačo pod 110.000,00 SIT na mesec	–	102.000,00

1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

3. Regres za prehrano je v januarju nižji za 11,00 SIT na dan zaradi nižje rasti cen prehranskih izdelkov v decembru v primerjavi z junijem 1998. Predlog za usklajevanje regresa za prehrano dvakrat na leto in z rastjo cen prehranskih izdelkov je naš. Če bi veljala eskalacija kot za izhodiščne plače, bi bil regres za prehrano tudi v drugem polletju lani 517,00 SIT na dan. Za januar pa bi se povišal na 545,00 SIT. Dejansko smo lani imeli regres v višini 548,00 SIT na dan. Z gotovostjo ocenjujemo, da bo po prvem polletju znesek iz januarja v višini 537,00 SIT usklajen na višji ravni.

4. Regres za letni dopust za letos še ni določen, zato je zapisan dosedanj znesek.

Strokovna služba ZSSS

Skei se bori za višje plače

V hotelu Arena na Snežnem stadionu pod Pohorjem je bila pred koncem minulega leta seja območnega odbora Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije za Podravje. Na njej so udeleženci obravnavali gospodarske in socialne razmere v državi, spremembe in dopolnitve zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti in aktivnosti SKEI za povišanje plač.

O gospodarskih in socialnih razmerah v državi je na seji uvodoma govoril **Albert Vodovnik**. Dejal je, da naj bi po nekaterih ocenah delavcem v drugi polovici letošnjega leta zaradi uvedbe davka na dodano vrednost standard padel za 21 odstotkov. Temu se bo SKEI odločno uprl. Vodovnik je opozoril tudi, da bodo pogoji gospodarjenja v letošnjem letu še bolj neprijazni kot v letu 1998. V procesu privatizacije, ki se končuje, so v družbi nastale velike socialne razlike, ki negativno vplivajo na družbeni razvoj. Tudi v sodobnem svetu se krepi moč kapitala, ki ni prijazen do delavcev. Vodovnik je opozoril tudi na nekatere naloge sindikata v letošnjem letu. Tako si bo SKEI prizadeval za 20-odstotno povečanje plač. Trenutno 90 odstotkov delodajalcev v kovinski in elektroindustriji spoštuje panožno kolektivno pogodbo, vendar pa delavci s sedanji plačami ne morejo več dostojno preživljati sebe in svojih družin. Marsikje delodajalci dajejo delavcem denar na roko, s čimer rušijo sindikalizem, saj kaj dobijo le nekateri, drugi pa nič. Zato je po Vodovnikovih besedah potrebno raven delavskih pravic povečati z aneksom k panožni kolektivni pogodbi.

Lidija Jerkič pa je članom območnega odbora predstavila spremembe in dopolnitve zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki zmanjšujejo pasivne pravice brezposelnih in povečujejo njihove aktivne pravice. Zaradi dosedanjih izkušenj je izrazila bojazn, da bodo imele spremembe več negativnih kot pozitivnih posledic. Obstaja tudi nevarnost, da bo država zmanjšala število brezposelnih na najbolj enostaven način: tako da jih bo črtala iz evidence.

Predsednik območnega odbora SKEI v Podravju **Branko Medik** pa je poudaril, da mora sindikat terjati občutno povečanje plač. "Plače zaposlenih v javnem sektorju so se že povečale, zato je skrajni čas, da tudi SKEI, ki je najmočnejši sindikat, izbori delavcem v kovinski in elektroindustriji višje plače," je dejal Medik. Po njegovih besedah bo plačna politika v letošnjem letu tudi preskus, kaj zmore SKEI.

Udeleženci razprave so poudarili, da je treba občutno povečati plače, še zlasti tistim delavcem, ki so najslabše plačani. Če bodo delavci bolje plačani, bodo tudi za delo bolj motivirani. Večje plače pa ne bodo delavcem omogočile samo dostojnejšega življenja, temveč bodo povečale tudi kupno moč prebivalstva in prispevale k hitrejši rasti v gospodarstvu. Sicer pa imajo delavci v državi, ki je kandidatka za sprejem v Evropsko unijo, pravico do spodobnega življenja.

T. K.

Anketa

Za kovinarje leto 1999 ne bo nič lažje kot leto 1998!

Kakšen socialno-ekonomski položaj so imeli delavci v kovinski in elektroindustriji v Podravju v minulem letu in kaj pričakujejo od letošnjega leta? To smo povprašali predsednike SKEI v nekaterih največjih podjetjih v Mariboru in drugih občinah v Podravju.

Evropske so le norme

Peter Pliberšek, predsednik SKEI v Elku Maribor (bivša Elektrokovina): Naše podjetje, v katerem je okoli 270 zaposlenih, se je razvilo iz zdravega jedra bivše Elektrokovine, ki je morala v stečaj. Takoj po stečaju ni bilo pogojev za delo sindikata, zato smo SKEI v podjetju ustanovili šele letos. V sindikat se je včlanilo 165 delavcev. Sedaj pa razmišljamo, da bi ustanovili tudi svet delavcev.

Plače prejemamo po kolektivni pogodbi, vendar se večina delavcev pritožuje, da s tako nizkimi plačami ne morejo več normalno preživljati svojih družin. Pred kratkim je naše podjetje v stečajnem postopku odkupil nov delodajalec. Naš sindikat si prizadeva, da bi z njim vzpostavili stik in da bi se začeli pogajati o povečanju plač, zlasti tistih najnižjih.

Sicer pa smo člani SKEI v Elku sodelovali tudi v razpravah o sistemskih reformah, ki so potekale znotraj Svobodnih sindikatov. Največji problem vidimo v pokojninski reformi. Srednja generacija, ki je soustvarila bivše družbeno premoženje, je bila oškodovana že v procesu privatizacije, sedaj pa bi morali delati še do pozne starosti. To je nesprejemljivo, še zlasti za delavke, ki so kot žene in matere še dodatno obremenjene.

Kaj si želimo v letu 1999? Naši politiki veliko govorijo o približevanju Evropi, vendar imamo zaenkrat evropske samo norme. Sedaj si želimo, da bi dobili tudi evropske plače!

Letošnje leto ne bo nič lažje kot lansko

Stanko Škafar, predsednik SKEI v Alusistem (bivši Finalco): Naše podjetje nadaljuje program bivšega podjetja Finalco, ki je moralo v stečaj. Novo podjetje, v katerem je 107 zaposlenih, je pre-

vzelo vse delavce bivšega podjetja. Sedaj je podjetje Alusistem v 100-odstotni lasti SKB Tradinga. V novem podjetju smo organizirali tudi SKEI, v katerega so se vključili domala vsi delavci, saj imamo v našem podjetju 100 članov.

Letošnje leto je bilo za delavce Alusistema hudo. Delavci so 40 odstotkov delovnega časa prebili na čakanju. Poleg tega imamo težave tudi s slabo organizacijo dela. Tudi plače so zelo slabe, saj ne dosegajo kolektivne pogodbe. Ker delavci niso ustrezno stimulirani, tudi niso motivirani za delo. Regres smo dobili v treh obrokih, izterjati pa smo ga uspeli šele novembra. Malico imamo zagotovljeno, podjetje pa delavcem vrača tudi prevozne stroške. Večina delavcev se sprašuje, kako bo naše podjetje poslovalo naprej, če ne bo vodstvo podjetja globlje poseglo v organizacijo dela in poslovanja.

V minulem letu smo imeli v podjetju toliko problemov sami s seboj, da se nismo udeleževali razprav in protestnih shodov, ki sta jih organizirala SKEI in ZSSS. Kljub temu pa se zavedamo, da bomo v boju za višje plače v našem podjetju uspešni samo, če bo sindikatu na državni ravni uspelo dvigniti izhodiščno plačo po panožni kolektivni pogodbi. Sicer pa glede leta 1999 nisem poseben optimist. Mislim, da ne bo veliko boljše kot lansko!

Izhodiščna plača mora biti višja

Alojz Markovič, predsednik SKEI v TSN Elingu: V našem podjetju, ki je že privatizirano in je v zasebni lasti, je zaposlenih okoli 160 delavcev, v SKEI pa je vključenih 136. Podjetje se je razvilo iz TSN Elkoma, ki je moral v stečaj. V TSN Elkomu je bilo včasih zaposlenih 720 delavcev.

Delodajalec dosledno izpolnjuje vse svoje obveznosti, ki izhajajo iz panožne kolektivne pogodbe. Plače prejemamo redno in po kolektivni pogodbi. Regres za letni dopust 124.000 tolarjev smo lani dobili že januarja. Podjetje delavcem vrača prevozne stroške in zagotavlja maksimalen regres za malico. Lani smo prejeli še dodatek na dopust v višini 18.000 tolarjev ter dodatek za božič. Delodajalec je vsem delavcem izplačal 30 tolarjev dodatka na tiste ure, ki so jih lani dejansko prebili na delu. Tisti, ki so delali več, so dobili tudi večjo nagrado. Povprečen delavec v podjetju pa je dobil okoli 53.000 tolarjev božičnice.

Kljub temu, da delodajalec dosledno spoštuje določila kolektivne pogodbe, pa delavci opozarjajo, da s tako nizkimi dohodki ne morejo več normalno preživljati družin. Problem je v naši panožni kolektivni pogodbi, ki je med vsemi kolektivni-

mi pogodbami po ugodnostih za delavce šele na 17. mestu. Dejansko bi morala biti izhodiščna plača za prvi tarifni razred po naši panožni kolektivni pogodbi 62.866 tolarjev. V SKEI se borimo, da bi izboljšali panožno kolektivno pogodbo. Dokler tega ne bomo dosegli, si tudi v posameznih podjetjih ne bomo mogli izboriti večjih plač.

Menim, da se mora SKEI na državni ravni boriti tudi za to, da bi se delavci s polno delovno dobo lahko upokojili, ne glede na starost. Pri nas je trenutno zelo veliko brezposelnih delavcev. Nesmiselno bi bilo, da bi starejši delavci delali več kot 40 let, mlajši pa se ne bi imeli kje zaposliti.

Delavke ne morejo delati do 63. leta starosti

Marija Kraner, predsednica SKEI v Elektrokovini (proizvodnja dušilk): Naše podjetje se je razvilo iz enega od zdravih jeder Elektrokovine v stečaju in je že v zasebni lasti. V podjetju je 121 zaposlenih.

V minulem letu smo prejeli plače po kolektivni pogodbi, vendar pa so nizke, saj je večina zaposlenih v prvem tarifnem razredu. Delodajalec nam zagotavlja regres za malico, povračilo prevoznih stroškov, jubilejne nagrade in druge pravice po kolektivni pogodbi. Tudi plače prejemamo redno. Težave imamo samo z regresom za letni dopust. Regres za leto 1997 smo si uspeli izboriti šele lani, vendar pa lani nismo dobili izplačane celotnega regresa za leto 1998. Zato si bomo morali preostanek lanskega regresa izboriti letos.

Ker sodi večina delavk in delavcev v prvi tarifni razred, s plačami zelo težko shajajo. Rešitev vidim v tem, da bi dvignili izhodiščno plačo v naši panožni kolektivni pogodbi. SKEI na državni ravni se mora odločno boriti za to.

Zelo me jezi, ker želi vlada dvigniti starostno mejo za upokojeve. Delavke, ki sestavljamo dušilke, ne bomo zmogle delati do 63. leta starosti. To je fizično zelo naporno delo, poleg tega pa je tudi naporno za živce. Trikrat na teden moramo delati po 12 ur, velikokrat pa tudi preko rednega delovnega časa. Poleg tega mora večina delavk doma skrbeti še za otroke in družino. Bojim se, da tisti, ki so predlagali, da bi delavke morale delati do 65. oziroma sedaj do 63. leta, še niso videli nobene tovarne od znotraj.

Sicer pa pričakujem, da bo leto 1999 za delavce težje, kot je bilo leto 1998. Zadnja leta je namreč delavcem iz leta v leto težje!

Sodelovali smo v vseh akcijah SKEI

Dubravko Znajder, predsednik SKEI v podjetju Palfinger: Naše podjetje se je razvilo iz delnice nekdanje Metalne in je v 100-odstotni lasti tuje kapitala. V podjetju, ki proizvaja avtožerjave, je zaposlenih okoli 300 delavcev. V SKEI se

je vključila slaba polovica delavcev, v podjetju pa dobro deluje tudi svet delavcev.

Delodajalec že od ustanovitve podjetja dosledno spoštuje kolektivno pogodbo. Plače prejemamo redno in v skladu s kolektivno pogodbo, malico pa velja za regres za dopust, za regres za prehrano in za prevozne stroške. Delodajalec nas za dobro delo še dodatno stimulira, in sicer po delovnih timih. Tako ima vsak delavec možnost zaslužiti 30 odstotkov več, kot znaša osnovna plača po kolektivni pogodbi. Skupaj s svetom delavcev se sedaj pogajamo z delodajalcem, da bi uvedli še stimulacijo za kakovost dela. Sindikat z delodajalcem korektno sodeluje, vendar pa moramo pogajanja začeti pravočasno, saj delodajalec planira za leto dni naprej.

Povprečen kvalificirani delavec v našem podjetju zasluži na mesec od 120.000 do 130.000 tolarjev neto. Zato ne moremo računati na povečanje plač, če se le-te ne bodo dvignile na državni ravni. Zato podpiramo prizadevanja SKEI za povečanje izhodiščne plače po panožni kolektivni pogodbi.

O sistemskih reformah člani SKEI v našem podjetju nismo razpravljali. Razlog za to je zlasti v tem, da smo zelo mlad kolektiv. Povprečna starost zaposlenih je okoli 30 let. Kljub temu pa se zavedamo, da se pokojninska in vse druge reforme pripravljajo pravzaprav za našo generacijo. Zato smo tudi sodelovali na vseh akcijah, ki jih je v zvezi s tem organiziral SKEI.

Vlada bi morala prisluhniti sindikatu

Josip Humek, predsednik SKEI v podjetju W in G: V našem podjetju v minulem letu nismo imeli večjih težav, saj korektno sodelujemo z vodstvom podjetja in sproti rešujemo probleme. Kar se z vodstvom podjetja dogovorimo, tudi vsi spoštujemo.

Plače prejemamo redno in po kolektivni pogodbi. V podjetju smo pripravili tudi novo sistematizacijo delovnih mest. Po njej ni noben delavec razvrščen v prvi, drugi ali tretji tarifni razred, ampak od četrtega naprej. Regres za malico prejemamo

redno, enako velja za stroške prevoza. Podjetje redno plačuje tudi nadurno delo. Nekaj problemov smo imeli samo z izplačilom regresa za letni dopust. Tri četrte lanskega regresa smo že dobili, zadnjo četrtno pa bomo po dogovoru prejeli v prvem kvartalu letošnjega leta.

Povedati moram, da je 49-odstotni lastnik podjetja še vedno država, ki pa se za podjetje ne briga. Menim, da je za težave, s katerimi se tu in tam srečujemo, v največji meri kriva država.

Sicer pa je v tej državi veliko stvari narobe. Davki in prispevki na delo so čedalje bolj odušerjivi, država pa je predraga. Država dopušča tudi veliko finančno nedisciplino, ki je velika hiba našega gospodarstva. Delavci z veliko negotovostjo gledajo tudi na sistemske reforme. Kaj nam bosta prinesla novi pokojninski zakon in zakon o delovnih razmerjih? Bomo zares morali delati do 65. leta starosti? Kaj pomeni to, da bo delovno razmerje bolj fleksibilno? Bomo delavci še manj zaščiteni? Vsa ta vprašanja danes delavci begajo. Zato bi bil že čas, da bi politiki uresničili tisto, kar so obljubljali v predvolilnem času. Tisti politiki, ki so na oblasti, pa bi morali bolj prisluhniti tudi sindikatu.

Za delavce je vsako leto slabše

Sonja Kustec, predsednica SKEI v Tovarni kos in srpov, Lovrenc na Pohorju: V naši tovarni je skupaj z invalidskim podjetjem Bukev zaposlenih okoli 160 delavcev. V lanskem letu smo prejeli plače po kolektivni pogodbi, enako velja za regres za malice in prevozne stroške. Podjetje pa nam dolguje še 28.000 tolarjev lanskega regresa za letni dopust. Podjetje delavcem zagotavlja tudi solidarnostne pomoči v primeru nesreče ter omogoča nakup lastnih proizvodov po tovarniških cenah.

Kljub temu, da prejemamo plače po kolektivnih pogodbah, so plače glede na današnje dragnjo prenizke. Zato mora SKEI izboriti višje izhodiščne plače v panožni kolektivni pogodbi.

V naši tovarni je zaposlenih tudi veliko delavk. Vse je razburil predlog, da bi morale delati do 65. leta starosti. To je nesprejemljivo. Delo v naši tovarni je tako naporno, da nima nihče pravice zahtevati od delavk, da bi delale do 65. oziroma 63. leta starosti!

Problem je tudi zaposlovanje za določen čas. Vse več delodajalcev noče več zaposlovati delavcev za nedoločen čas. Naš sindikat si prizadeva, da bi to prakso spremenili.

Delavce je strah tudi, kaj bo prinesla uvedba zakona o davku na dodano vrednost. Ali se bo večina delavcev zares ponovno zmanjšal standard? O tem, kaj bo povzročil davek na dodano vrednost, smo tudi sindikalni zaupniki še premalo informirani.

Sicer pa si želimo, da bi bilo leto 1999 za delavce vsaj takšno in ne slabše kot leto 1998.

Tomaž Kšela

Sindikata delavcev državnih in družbenih organov

Bo tožb še več?

Kot nam je povedal sekretar Sindikata delavcev državnih in družbenih organov Slovenije **Drago Ščernjavič**, si ta sindikat že več let prizadeva za to, da bi njegovi člani dobili razliko do premalo izplačanih plač v prvih desetih mesecih leta 1992. V nadomestilo za ta denar je leta 1995 več kot 100.000 državnih uslužbencev prejelo lastniške certifikate. V povprečju imajo oškodovani delavci za več kot 50.000 tolarjev certifikatov.

Ob izdaji certifikatov je bilo predvideno, da bodo njihovi imetniki lahko z njimi kupili delnice ali drugo premoženje Republike Slovenije, tudi delnice podjetij v državni lasti.

Zaradi zapletov pri sprejemanju zakonodaje pa se možnost uveljavitve teh certifikatov nenehno odmika. Vsaj tako lahko sklepamo po pismu, ki ga je generalni sekretar vlade Borut Šuklje poslal SDDO 21. decembra lani.

Za boljše razumevanje problematike bomo del Šukljetevega pisma tudi povzeli:

Zakon o lastniškem preoblikovanju podjetij je v 31. členu določil, da bo Republika Slovenija zaposlenim v javnih zavodih, državnih organih in drugih organizacijah, financiranih iz proračuna, za premalo izplačane plače v prvih desetih mesecih leta 1992 izdala lastniške certifikate. Te certifikate naj bi prejemniki uporabili za nakup delnic ali drugega premoženja Republike Slovenije ali podjetij v njeni lasti.

Naša država svojega premoženja dosedaj ni prodajala za lastniške certifikate. Vlada je leta 1994 pripravila predlog zakona o privatizaciji pravnih oseb in premoženja v lasti Republike Slovenije. Ker je bilo treba nekaj podjetij še spodbuditi h končanju privatizacije, je vlada pripravila še zakon o zaključku lastničenja in privatizaciji pravnih oseb v lasti Slovenske razvojne družbe. Ker v državnem zboru dva zakona o isti tematiki ne moreta biti hkrati v obravnavi, je vlada umaknila zakon o privatizaciji pravnih oseb in premoženja v lasti Republike Slovenije.

Oktober lani sta dva poslanca v državni zbor vložila še predlog zakona o privatizaciji državnega premoženja. Po tem predlogu bo državno premoženje mogoče kupovati le z gotovino, nobeni certifikati torej ne bodo prišli v poštev. Vlada se je kasneje odločila, da bo na ta zakonski predloga dala pripombo, po kateri bi bili za odkup državnega premoženja lahko uporabljeni tudi certifikati za premalo izplačane plače v skladu s kolektivno pogodbo za negospodarstvo.

Tako torej Šuklje.

Drago Ščernjavič temu dodaja, da so člani SDDO vložili že več kot 100 tožb zoper državo, ki jim je izdala ničvredne papirje, saj jih ni mogoče vnovčiti. V sindikatu računajo, da bodo s tožbami uspeli, saj so zaposleni na sodišču glede iste zadeve že dobili pravnomočno tožbo.

Gre za sodbo pritožbenega sodišča, v kateri je med drugim zapisano, da za izdajo že

omenjenih lastniških certifikatov ni bilo nobene pravne podlage. Certifikati po tej sodbi ne morejo biti poplačilo za terjatve iz naslova razlik v izplačanih plačah. Certifikati se tudi ne bi smeli uporabiti za nakup delnic ali drugega premoženja Republike Slovenije.

Če zadevo prav razumemo, bo uspelo tudi delavcem, ki so državo tožili za izplačilo razlike premalo izplačanih plač v letu 1992, sodišče jim bo podobno kot delavcem sodišča moralo prisoditi tudi zamudne obresti. Kdo vse se bo še odločil za vložitev tožbe, je odvisno zlasti od ravnjanja tožene stranke, za katero je težko verjeti, da ima v proračunu ali kje drugje denar za poplačilo neizplačanega dela plač iz zelo oddaljenega leta 1992. Drago Ščernjavič je omenil tudi možnost, da bi se za vlaganje tožb in druge oblike sindikalnega pritiska odločili tudi člani in vodstva drugih sindikatov v javnem sektor-

ju, še posebej najštevilčnejši sindikati (SVIZ, Sindikat zdravstva in socialnega varstva).

V SDDO se ukvarjajo tudi s problemom izvršiteljev (dosedaj so ta neprijetna opravila bila v domeni 'rubežnikov'). Po novem bodo ta dela na podlagi javnega razpisa dodeljena izvršiteljem, ki naj bi začeli delati že v začetku letošnjega leta. Na ministrstvu za pravosodje so na sestanku v začetku decembra govorili tudi o možnosti, da bi pravilnik o izvršiteljih dal dosedanjim sodnim izterjevalcem boljše možnosti, da tudi v novi ureditvi pridobijo licenco za to dejavnost. Po besedah Draga Ščernjaviča je delo 'rubežnikov' takšna posebnost, da bi ljudje z izkušnjami morali pri podeljevanju koncesij imeti prednost. Javni razpis in predvideni izpiti za izvršitelje pa bodo verjetno tako gosto sito, da dosednji rubežniki brez ustrezne izobrazbe ne bodo mogli še naprej opravljati tega dela. Delo izvršiteljev bo urejal tudi poseben pravilnik, ki bo določal, kdaj lahko pri rubežu sodelujejo policisti, kdaj gasilci. Izvršitelji bodo morali voditi tudi zapisnike, podobne notarskim. Za začetek bo ministrstvo podelilo koncesije 50 rubežnikom, če dela ne bodo zmogli, pa bodo verjetno podelili še več licenc. **F. K.**

Konec leta je tudi letos minil v sproščenem vzdušju. Tako je bilo tudi med sindikalnimi zaupniki območne organizacije ZSSS Domžale, zbrali so se v gostišču Keber. Udeleženci, med njimi je bilo tudi nekaj sekretarjev republiških odborov sindikatov, so si ogledali tudi dokumentarni film o 3. kongresu ZSSS. Ugotovili so, da so slovenski delavci znali združiti svoje moči, ko je šlo za njihove najpomembnejše interese. Tako naj bi bilo tudi v letošnjem letu.

Ker območna organizacija ZSSS Domžale (še posebej sekretarka Justa Arnuš) kar vzorno skrbi za zaščito interesov članov, je udeležence obiskal tudi Božiček in jih obdaroval. Že zaradi novega delovnega leta je tako tudi prav.

U. B.

Prizadevanja za 200 delovnih mest v Lestro-Ledinek

Okrožno sodišče v Mariboru je decembra uvedlo postopek prisilne pravnave nad podjetjem Lestro-Ledinek iz Hoč pri Mariboru. Upraviteljica prisilne pravnave je Majda Jaki, v upniškem odboru imajo predstavnike največji upniki: Slovenska razvojna družba, Nova Kreditna banka Maribor, SKB Banka, Lestro-Ledinek

Inženiring in predsednik SKEI iz podjetja Igor Rajšp.

Podjetje Lestro-Ledinek, ki sodi med vodilna podjetja za proizvodnjo lesnoobdelovalnih strojev in orodij tako v Sloveniji kot v Evropi, dolguje ministrstvu za finance 789 milijonov tolarjev neplačanih davkov in prispevkov. Dolg podjetja je nastal zlasti v času vojne za Slove-

nijo in tranzicije, ki je ni brez velikih pretresov prebrodilo nobeno podjetje v tej panogi. Podjetje iz Hoč se je v tem času z lastnimi proizvodnimi programi uveljavilo na najbolj zahtevnih tujih trgih.

Sekretar območne organizacije SKEI v Podravju **Edi Ozimič** nam je povedal, da si SKEI že dalj časa prizadeva za ohranitev 200 delovnih mest v tem podjetju. SKEI je novembra 1995 v njem ustanovil podružnico. Po zasluzi dogovora SKEI z lastnikom podjetja delavci že dve leti redno prejema plače po kolektivni pogodbi. Regres za letni dopust delavci sicer prejema v obrokih, vendar v gotovini. Podjetje spoštuje tudi druga določila kolektivne po-

godbe. "Sodelovanje med SKEI in delodajalcem je korektno. Probleme, do katerih prihaja, rešujemo sprti na sestankih izvršnega odbora SKEI z delodajalcem," pravi Ozimič. "Zato se je SKEI zavzel tudi za ohranitev podjetja in delovnih mest. Podjetje Lestro-Ledinek ima dobre možnosti za razvoj, vendar ga je treba razbremeniti bremen preteklosti," poudarja Ozimič.

Po nekaterih ocenah bi bilo mogoče podjetje rešiti, če bi upniki, med njimi je največji država, pristali na odpis 80 odstotkov terjatev. Preostalih 20 odstotkov pa bi Lestro-Ledinek upnikom poplačal v enem letu.

T. K.

Pošta Slovenije je lani na novo zaposlila 191 delavcev

Pošta Slovenije je lani razširila svojo mrežo s tremi novimi poštami v Murski Soboti, Bresternici in Kobiljem. Tako ima danes že 549 poštne enote oziroma eno pošto na 3619 prebivalcev. Obseg poštne storitve se je zlasti na račun novih storitev povečal za 6 odstotkov, poštarji pa so izboljšali tudi kakovost dostave. Petali šestkrat na teden dobi pošto že 95,2 odstotka gospodinjstev v državi. V Pošti Slovenije so lani investirali v nove naložbe in obnovo skupaj 5,2 milijarde tolarjev, veliko pozornosti pa so posvetili tudi izobraževanju kadrov, saj se je doma in v tujini usposabljal skoraj 3000 delavcev pošte. Lani je Pošta Slovenije na novo zaposlila tudi 191 delavcev.

Letos namerava slovenska pošta odpreti šest novih poštne enote ter na novo zaposliti 141 delavcev. V razširitev in obnovo poštne mreže bodo poštarji investirali 4,5 milijarde tolarjev, obseg poštne storitve pa bodo povečali za 2 odstotka.

Kljub uspešnemu poslovanju pa je Pošta Slovenije lansko leto končala s pozitivno ničlo, saj se je cena znamk za pisma in dopisnice v letu 1998 zvišala samo za tolar. Poštarji so na vlado že naslovili zahtevo, naj se cena znamk za pisma in dopisnice čim prej povečajo za 3 tolarje, v drugi polovici leta pa še za 4 tolarje. Če vlada podražitev ne bi odobrila, bo letošnje leto Pošta Slovenije zaključila z dvema milijardama izgube. T. K.

Radgonski mesarji na vrhu

Branko Križan, direktor Mesne industrije Radgona (MIR) v Gornji Radgoni, ki daje delo in kruh skoraj 300 delavcem, je pred kratkim povedal, da so v podjetju lani zaklali okoli 5000 govejih živali in 70.000 prašičev. Tako je MIR v preteklem letu med vsemi slovenskimi klavnicami po zakolu prašičev prav na vrhu.

Kljub temu, da je podjetje za 10 odstotkov povečalo fizični obseg proizvodnje in ustvarilo za 4 milijarde tolarjev celotnega prihodka, pa je poslovno leto končalo s pozitivno ničlo. Razlog je zlasti v krizi, ki že dalj časa pesti našo prašiče-

Branko Križan: Medtem ko MIR pomaga rejcem prašičev, država dovoljuje uvoz svinjskega mesa

Bosta Radenska in Pivovarna Laško skupaj bolj konkurenčni?

Tako kot v svetu so se tudi pri nas začele najboljše družbe med seboj povezovati in poslovno sodelovati.

Radenska in Pivovarna Laško, ki že več let dobro sodelujeta, sta se dogovorili za vzajemno lastniško povezanost. Pivovarna Laško je že kupila 514.000 oziroma 10,15 odstotka delnic Radenske in tako postala drugi največji lastnik družbe. Radenska pa namerava pridobiti pomemben lastniški delež Pivovarne Laško. Družbi sta se prav tako dogovorili za sorazmerno lastništvo Vitala Mestinje, sodelovati name-

ravata tudi pri nakupih podjetij iz svoje panoge v tujini.

Obe družbi se želita izogniti tudi medsebojni konkurenci. Tako je Radenska nosilec programov pri polnjenju vseh vrst vod in v proizvodnji brezalkoholnih gaziranih in negaziranih pijač, Pivovarna Laško pa ostaja nosilec pri proizvodnji piva in pri polnjenju pitne vode, medtem ko bo Vital Mestinje razvijal proizvodnjo sokov in sirupov.

Obe podjetji bosta v svojih skladiščih prodajali proizvode obeh družb in tako znižali stroške in izboljšali prodajo. Obe družbi bosta

usklajevali tudi nastop na domačem trgu in na tistih tujih trgih, kjer je to možno, sodelovali pa bosta tudi pri nabavi reprov materialov. Sicer pa se bo po pogodbi med Radensko in Pivovarno Laško, ki ne izključuje pristopa novih partnerjev, obseg sodelovanja med podjetjema iz leta v leto širil.

V Radenski, ki letno proizvede 1,3 milijona hektolitrov mineralnih vod in alkoholnih pijač, ter v Pivovarni Laško, ki proizvede letno 1,2 milijona hektolitrov piva, so prepričani, da jim bo medsebojno poslovno sodelovanje pomagalo k večji konkurenčnosti, še zlasti po vključitve Slovenije v Evropsko unijo. Sicer pa sta obe podjetji že sedaj krepko zasidrani na domačem trgu.

V obeh družbah upajo, da bodo s poslovnim sodelovanjem povečali svoj tržni delež na domačem trgu, povečali izvoz in ostali v lasti domačih lastnikov. T. K.

rejo. Bremena te krize pa po mnenju Branka Križana niso ustrezno porazdeljena. Medtem ko je MIR za to, da bi pomagal rejcem prašičev, povečal stevilo zaklanih prašičev, pa država dovoljuje uvoz svinjskega mesa za proizvodnjo pršutov. Zato je direktor MIR poslal pismo kmetijskemu ministru in drugim pristojnim v državi, v katerem protestira proti takšni politiki. V njem tudi terja, naj vsi prevzamejo svoj del odgovornosti za rešitev krize v prašičereji.

Sicer pa se v MIR-u pospešeno pripravljajo na vključitev Slovenije v Evropsko unijo. Zato so že posodobili prizvodne linije, prav tako pa so odkupili prostore bivšega Elrada v stečaju, v katerih namerava urediti sodobno tovarno za predelavo mesa.

Zaposleni v MIR-u pa v sindikat niso (več) organizirani. Zakaj je tako, bomo skušali izvedeti pri območni organizaciji ZSSS za Pomurje in vodstvu Sindikata KŽI. T. K.

DELAVSKA PESEM

Pregovor pravi, da hudič polhe pase v današnjem času vsak bori se samo zase družba sedanja pa tako je gnila na revne in uboge čist je pozabila.

Delodajalcem od obljub se polna usta regresa ni v firmah ne julija ne avgusta čas se izteka letnega dopusta kmalu veselili se ne bomo niti pusta.

Včasih dodatno plačani so bili presežki norme dobil' zaščitna sredstva smo in uniforme če lahko delaš ali ne nihče te danes nič ne vpraša dokazati moraš, da si zdrav, čeprav je bolna družba naša.

Bolniško vzeti se ne sme ne zase ne za otroka za posojilo pa pred leti rabili smo le dva poroka zajamčiti danes moraš premoženje celo pod hipoteko hišo in še svoje delo.

Se kregajo po dolgem in počez poslanci parlament že davno zapustili so intelektualci rezultat dokaz zdaj pokojninska je reforma le kako izpolnjevala pri 65 letih se bo delodajalcev norma.

Država z dneva v dan spreminja nam zakone nam gospodarstvo od pritiskov vse bolj tone Slovenci vestni vprašamo se – ali se delat spleča hvaležni, da vsaj sindikat nam hrbta ne obrača.

Zdaj časi močno so se spremenili davke plačujemo državi in še davkarji če pa podjetnik ni dokaj uspešen če plačal davke bi pošteno – bil bi smešen.

Na vrsti vsak dan je podkupovanje ni denarja konec leta za silvestrovanje, posameznik na zavod vprašat gre za kakšno delo skrbi preveč je – kaj vse nas bo še doletelo.

Firma usahne z njo usahne plača je bolečina večja kot če piči kača delavcem vse bolj zategujejo pasove od dolgih let garanja imajo dolge le nosove.

Zadosti podjetij šlo je že v stečaje videli leteti kmalu bomo le še zmaje direktorjem pohvale tudi za kraje pogosto nagrajeni so na račun raje.

Avtor: Milka Žefran

Kontracepcija

"Ali veš, kaj je najbolj učinkovito kontracepcijsko sredstvo?"
"Nee..."
"Točno to! Takoj si zadela!"

Skromnost

"S tajnico sem v pisarni grešil kot Bill Clinton," je dejal direktor pri spovedi.
"Kolikokrat?"
"Prišel sem se spovedat, ne pa hvallit!"

Soba

Fant in dekle prideta v hotelsko recepcijo.

"Prosim, hitro nama dajte sobo!" reče fant.

"Kakšno želite: s tušem, s kopalnico, z balkonom, s pogledom na morje...?"

"S posteljo, ki ne škripa!" je pojasnilo dekle.

Šah

Mož in žena igrata šah.

"To me spominja na čase, ko sva bila še fant in dekle," reče žena.

"Zakaj? Saj takrat nisva igrala šaha!"

"To ne, vendar je tudi takrat trajalo celo večnost, preden si ti potegnili kakšno potezo!"

Humoreska

"Vrag naj vzame novo leto! Sploh ne vem, zakaj sem se ga veselil?" je pred dnevi pri malici v našem podjetju dejal rezkar Vili.

"Kaj je narobe z novim letom? Zakaj si tako slabe volje, Vili?" ga je povprašala tajnica Ida.

"Vse je narobe! V času božičnih in novoletnih praznikov sem zapravil decembrsko plačo, zato sem sedaj suh kot poper. Do naslednjega plačilnega dne bomo doma jedli samo krompir in kislo zelje. Kako pa bom ta mesec plačal stanovanje in elektriko, se mi niti ne sanja," je potrto odgovoril Vili.

"Pri nas pa bomo ves mesec jedli repo in žgance, čeprav smo pred prazniki imeli koline," se je v pogovor vključil Peter iz razvoja. "Čez praznike nas je obiskalo toliko ženinih sorodnikov, da

Iz dnevnika delavca Jožeta

Nesrečno novo leto

smo pojedli celega prašička. Res ne vem, ali nas imajo tako radi ali pa so kje zvedeli, da smo imeli koline?"

"Fantje, povem vam, da je bilo lani zares boljše kot letos," se je v pogovor vključil še skladišnik Rudi. "Jaz sem si čez praznike popolnoma pokvaril prebavo. Kako naj se človek veseli novega leta, če pa mora petkrat na dan tja, kamor mora še cesar peš. Za nameček pa smo tudi pri nas čez praznike potrošili vse prihranke. Če bi bil naš direktor za kaj, bi nam že januarja izplačal regrese za letni dopust."

"O kakšnem regresu neki govoriš! Še januarska plača bo precej nižja kot zadnja lanska plača, saj je bila realizacija v decembru zaradi praznikov precej nižja kot novembra," je pritegnil mizar Tone. "Jaz sem vam že lani povedal, da se zaman veselite novega leta. To leto bo še slabše kot lansko."

"Zakaj tako misliš?" smo vprašali vsi v en glas.

"Poglejte: cena elektrike se je že dvignila, druge cene pa se bodo povečale najkasneje v drugi polovici leta, ko bo uveden davek na dodano vrednost. Plače pa se že dve leti niso povečale," je pojasnil Tone. "Logično je, da nam bo letos šlo slabše kot lani!"

"Še hujše pa je, da namerava država letos ponovno dvigniti ceno naftnih derivatov. Boste videli, kako bo to vplivalo na inflacijo," se je pridružil Ivan.

"Za nameček pa bomo morali letos več odšteti tudi za dodatno zdravstveno zavarovanje. Tudi to bo vplivalo na padec standarda," je dodal Vili.

"Ne govori nam o standardu, saj smo že pozabili, kaj je to. Ali je to kašen standard, če moramo delati za plače, ki ne zadoščajo niti za pokrivanje najnujnejših življenjskih stroškov? Vprašati bi se morali, kako bomo to novo leto sploh preživeli, če se izhodiščne plače ne bodo hitro povečale," se je v pogovor vključil ključavničar Ivan.

"Leto 1999 bo zares nesrečno. Ne samo, da nam bo standard padel, še pokojninski sistem nam bodo reformirali. Po novem bomo morali menda delati, dokler ne bomo stari in onemogli," je dejal Rudi. "Zakaj bi se človek sploh še veselil prihodnosti, če bo moral garati tako rekoč do smrti."

"Če vas človek tako posluša, zares dobi vtis, da letošnje leto ne bo posebno srečno," je zaskrbljeno zmajala z glavo Ida. "Kje pa vidite izhod iz tega?"

"Draga Ida, izhod pa je v novem tisočletju," je dejal Rudi.

"Ali zares misliš, da nam bo šlo leta 2000 oziroma v novem tisočletju lepše kot letos?" je nejeverno vprašala Ida.

"Zagotovo! Samo tega ne vem, kdaj bo to! Ali leta 2001 ali 2999," se je zarežal Rudi.

Šala tedna

Žalost

"Kaj je, Polde? Zakaj si tako žalosten!" je po novem letu vprašal gostilničar svojega starega gosta.

"Ali še nisi slišal, da je moj najboljši prijatelj Lojze pred novim letom pobeignil z mojo ženo?"

"Ne! To pa je res hudo zate!"

"Seveda! Le s kom bom sedaj pil špricerje?"

